

استفاده از مشارکت مردمی برای مدیریت ترافیک

مقاله علمی - پژوهشی

سید محمد سادات حسینی*، استادیار، دانشکده راهور، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران
فرامرز زراعت پیم، دانشجوی دکتری، دانشکده راهور، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران
*پست الکترونیکی نویسنده مسئول: sadathoseini1@yahoo.com

دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۰۵ - پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۲۸

صفحه ۲۲۱-۲۱۳

چکیده

آمار بالای تصادفات رانندگی در کشور نشان می‌دهد که مشکلات بسیاری در مدیریت ترافیک کشور وجود دارد. این در حالی است که بسیاری از مردم آمادگی همکاری و مشارکت برای رفع مشکلات ترافیکی را دارند. بنابراین لازم بود تا تحقیقی انجام شود که میزان استقبال کارشناسان راهنمایی و رانندگی در خصوص جلب مشارکت مردم برای مدیریت ترافیک را نشان دهد. در این تحقیق یک نظرسنجی چند گزینه ای طراحی گردید تا نظرات تعداد ۴۴ نفر از کارشناسان پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ را در مورد امکان جلب مشارکت مردمی برای اعمال قانون رانندگان متخلف و ایمن‌سازی معابر بررسی گردد. نتایج این تحقیق نشان داد که به طور کلی افسران راهنمایی و رانندگی با جلب مشارکت مردمی برای اعمال قانون رانندگان متخلف موافق هستند. هر چند مجبزی نمودن مردم به تجهیزات مستندسازی تخلفات را لازم می‌دانند. همچنین افسران راهور با مشارکت مردم برای ایمن‌سازی معابر موافق هستند. با توجه به موافقت افسران راهنمایی و رانندگی با جلب مشارکت مردمی، نهادهای دیرپت با ترافیک می‌توانند افراد داوطلب و قابل اعتماد را برای مشارکت در مدیریت ترافیک جذب و سازماندهی نمایند. این افراد برای مشارکت در اعمال قانون رانندگان متخلف باید مجبزی به تجهیزات مستندسازی تخلفات باشند.

واژه‌های کلیدی: مشارکت مردمی، مدیریت ترافیک، اعمال قانون، ایمن سازی

۱- مقدمه

امام نیز در بسیاری موارد بر جذب مشارکت مردمی تأکید داشتند، از جمله در ملاقات با دولت (۱۳۶۳) فرمودند: «... و شما که می‌خواهید برای همه خدمت بکنید، برای چهل میلیون جمعیت، یک دولت محدود نمی‌تواند کار بکند، باید چهل میلیون جمعیت را در صحنه نگه دارد و نگهداری به این است که شما بازار را می‌خواهید نگه دارید، بازار را شریک کنید در کارها، بازار را کنار نگذارید. یعنی، کارهایی که از بازار نمی‌آید و معلوم است که نمی‌تواند بازار انجام بدهد، آن کارها را دولت انجام بدهد. کارهایی که از بازار می‌آید، جلویش را نگیرید، یعنی، مشروع هم نیست. آزادی

در بسیاری از آیات و احادیث و روایات مربوط به امر به معروف و نهی از منکر به مسئولیت همه مردم در اجرای قوانین اشاره شده است. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) در موضوع امر به معروف و نهی از منکر فرمودند که: «كُلُّكُمْ رَاعٍ وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ» تمام افراد شما مسلمانان به منزله حافظ و نگهبان و شبان دیگران هستید و تمام شما نسبت به تمام خودتان مسؤولید. تعبیری از این بالاتر نمی‌توان کرد، یعنی ایجاد نوعی تعهد و مسؤولیت مشترک میان افراد مسلمان برای حفظ و نگهداری جامعه اسلامی بر مبنای تعلیمات اسلامی. (مطهری، ۵۸). حضرت

محقق نکرده، که حتی تبعات و آثار سوء اقدام های صورت گرفته در این جهت بسیاری از شاخص های ارتقای ایمنی ترافیک را تحت الشعاع خود قرار داده است.

- مرگ ومیر و از دست دادن نیروی انسانی به عنوان یکی از سرمایه های مهم کشور، مصدوم شدن ناشی از حوادث ترافیکی و تحمیل هزینه های فراوان اجتماعی و اقتصادی از عواقب و تبعات سوء ناشی از نبود ایمنی ترافیک است که بی شک با ارتقای فرهنگ ترافیک، ارتقای کیفیت جاده ها و افزایش کیفیت وسایل نقلیه می توان به ایمنی ترافیک شهر تهران و کاهش تلفات انسانی رسید.

- با توجه به یافته های آماری حاصل از پژوهش حاضر می توان گفت که با مشارکت سمن ها در حوزه ایمنی ترافیک، وضعیت امنیت شهروندان و هم چنین کیفیت فرهنگ ترافیک تهران بزرگ افزایش یافته است. این موضوع نشانگر ثمرات مطلوب فعالیت چند ساله سازمان های مردم نهاد در کلان شهر تهران است. در مقابل، کیفیت وسایل نقلیه و خیابان های شهر تهران و به موازات آن مرگ ومیر شهروندان ناشی از این دو حوزه، آن چنان که شهروندان را راضی نگه دارد، در بین پاسخگویان مطلوب ارزیابی نشده است. در مجموع با وجود رضایت حداکثری جامعه مورد مطالعه از وضعیت اطلاع رسانی و آگاهی دادن سمن ها در زمینه فرهنگ سازی ترافیک تهران بزرگ، حدود یک سوم از پاسخ گویان از این موضوع رضایت نداشته و معتقد بوده اند که وضعیت ایمنی ترافیک در کلانشهر تهران از زمان فعالیت سمن ها چندان مطلوب نبوده است. این موضوع توجه ویژه دست اندرکاران ایمنی ترافیک را طلب می کند.

- برآیند ارزیابی دیدگاه جامعه مورد مطالعه درخصوص موضوع ایمنی ترافیک تهران بزرگ نشان داد که شاخص هایی هم چون اطلاع رسانی سمن ها، آموزش و فرهنگ سازی آنها با بهبود مطلوبی مواجه بوده است، که این موضوع را می توان در شمار نتایج فعالیت سمن ها، پس از خدمات دهی آنها به شهروندان دانست. لکن عواملی هم چون عدم مشارکت سمن ها در برنامه های ایمنی ترافیک و عدم تعامل در تدوین برنامه های ترافیکی بیانگر آن است که هم چنان در حوزه مشارکت سمن ها در ایمنی ترافیک با تاثیر مشارکت سازمان های مردم نهاد در ارتقای ایمنی ترافیک تهران بزرگ مشکل مواجه هستیم و با وجود بهبود وضعیت موجود

مردم نباید سلب بشود، دولت باید نظارت بکند ... » (امام خمینی، ۱۳۶۳). در این مقاله ابتدا به نمونه فعالیت هایی که در ایران و کشورهای دیگر برای ایمن سازی ترافیک از توان مردمی استفاده شده، اشاره می شود و در نهایت نتایج نظرسنجی از افسران پلیس راهور در مورد به کارگیری نیروهای مردمی در ایمن سازی معابر و مدیریت ترافیک ارایه می گردد.

۲- پیشینه تحقیق

۲-۱- تاثیر مشارکت سازمان های مردم نهاد در ارتقای

ایمنی ترافیک تهران بزرگ

رزینی، وروایی و غلامی (۱۳۹۷) برای بررسی تأثیر مشارکت سازمان های مردم نهاد در ارتقای ایمنی ترافیک تهران بزرگ اقدام به نظرسنجی از مردم و افسران راهنمایی و رانندگی کردند. نتایج نظرسنجی آنها به طور کلی نشان داد که مردم و افسران راهور مشارکت سازمان های مردم نهاد را مفید و مؤثر می دانند. برخی دیگر از نتایج به دست آمده در ادامه آمده است:

- سازمان های مردم نهاد در تهران بزرگ در حوزه ارتقای ایمنی ترافیک مفید و کمک رسان بوده و منابع فایده بخش و سودرسان آنها مکملی برای فرهنگ سازی ترافیک، امنیت جانی شهروندان و کاهش ترافیک بوده است.

- بررسی سیاست ها و برنامه های اعمال شده از سوی دولت در جهت ساماندهی سازمان های مردم نهاد بیان گر آن است که، فعالیت سمن ها در ایران بیشتر به دو شیوه ارشادی و حمایتی انجام گرفته که در زمان های مختلف، اقدام به این کار با اهداف و سیاست های خاص انجام شده است. به طوری که در مقطعی هدف از تشکیل سمنها، بهبود وضعیت فرهنگ و در مقاطعی نیز دست یابی و تثبیت ایمنی ترافیک بوده است.

-واکاوی و تعمق در برآیند اقدام های انجام گرفته درخصوص تشکیل سمن ها مبین آن است که به جهت عدم درک و شناخت صحیح برنامه ریزان و مسئولان از اهداف، کارکردها، روحیات، نیازها، نگرش ها و دغدغه های سازمان های مردم نهاد و نیز به دلیل عدم پیش بینی و ساخت زیرساخت ها و بستر مناسب برای مشارکت و فعالیت مستمر سمن ها، تشکیل آنها نه تنها اهداف از پیش تعیین نشده را

صحبت با تلفن همراه هنگام رانندگی که تعداد موارد تخلف در بعد از طرح افزایش داشته، در بقیه موارد، کاهش را تجربه کرده‌ایم» (شهروند، ۱۳۹۷)

همیار پلیس به دانش آموزی اطلاق می‌گردد که پس از کسب آموزش‌های لازم وظیفه دارد در صورت مشاهده تخلفات حادثه ساز رانندگان وسیله نقلیه‌ای که سرنشین آن می‌باشد. با رعایت احترام و لحنی مؤدبانه موارد خلاف را به ایشان یادآوری و در صورت لزوم گزارش نماید. گفتنی است محدوده فعالیت همیاران پلیس در داخل وسایل نقلیه شخصی در سفرهای درون و برون شهری داخل کشور تعیین می‌شود. (کمالی، ۱۴۰۰). در خصوص میزان مفید بودن فعالیت همیاران پلیس، امیری و صفارزاده (۱۳۹۶) با نظرسنجی از کارشناسان ترافیک شهری و تحلیل رگرسیونی تأثیر شیوه‌های فرهنگ‌سازی رسانه‌ای در ارتقای مدیریت ترافیک مناطق ۲ و ۶ نتیجه گرفتند که با توسعه آموزش‌های رسمی و عمومی به رانندگان از طریق رسانه‌ها به‌ویژه برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و رسانه‌های جمعی در خصوص روش‌های درست رفتارهای ترافیکی و توسعه مشارکت جوانان در برنامه‌های ترافیکی نهادهای مؤثر یعنی همیاران پلیس می‌توان مدیریت ترافیک را ارتقا داد.

هفته ایمنی

یکی از زمینه‌هایی که در کشورهای دیگر از توان مردم برای ایمن سازی ترافیک استفاده می‌شود، برگزاری هفته ایمنی است. هفته ایمنی راه رویدادی است که اغلب سالانه برای افزایش آگاهی در مورد ایمنی جاده‌ها، ارتقا استفاده ایمن، قانونی و مسئولانه از جاده‌ها و در نهایت کاهش تلفات جاده‌ای برگزار می‌شود. می‌تواند در سطح ملی، منطقه‌ای، محلی یا سازمانی هماهنگ شود، که شامل موارد زیر است: -تشویق مشارکت و اقدام مردمی در سطح محلی توسط ذینفعان از جمله مربیان، مقامات محلی، گروه‌های اجتماعی و شرکت‌ها.

-ارایه اطلاعات برای افزایش آگاهی عمومی.

-ارایه یک برنامه تبلیغاتی برای آگاهی بخشی.

اهمیت اجرای هفته ایمنی راه توسط سازمان ملل متحد در دهه اقدام خود برای ایمنی راه موضوعی شناخته شده است. یکی از نتایج مطلوب آن افزایش تعداد کشورهای

در سنوات اخیر، هم چنان نیاز به ریشه یابی دارد. در مجموع بیش از شصت درصد پاسخ‌گویان وضعیت ایمنی ترافیک کلان شهر تهران را پس از خدمات دهی سازمانهای مردم نهاد مطلوب ارزیابی کرده و نسبت به تأثیر این سازمان‌ها بر این متغیر، نظر مساعد دارند.

- بررسی دیدگاه پاسخگویان نسبت به وضعیت ایمنی ترافیک کلان شهر تهران نشان می‌دهد که پاسخگویان مورد مطالعه معتقدند پس از تشکیل سازمانهای مردم نهاد مواردی هم چون میزان فرهنگ ترافیکی مردم، مشارکت شهروندان در کاهش ترافیک، همکاری با نیروی انتظامی و پلیس راهور و هم چنین میزان مشارکت در برنامه‌های آموزشی ترافیکی با افزایش چشم‌گیری مواجه بوده است.

- بررسی دیدگاه پاسخ‌گویان درخصوص تأثیر سازمان‌های مردم نهاد بر ایمنی ترافیک کلان شهر تهران، مبین آن است که فعالیت سمن‌ها در افزایش فرهنگ ترافیک، ارتقای کیفیت خیابان‌ها، ارتقای کیفیت وسایل نقلیه و افزایش امنیت جانی شهروندان افزایش داشته است. از دیگر اثرات مطلوب و درخور توجه مشارکت سمن‌ها می‌توان به کاهش مشکلات و مسائل ترافیکی شهر تهران نام برد.

همیار پلیس

اسفند سال ۸۵ طبق تفاهمنامه ناجا و وزارت آموزش و پرورش مقرر شد که دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در قالب همیاران پلیس، پلیس‌یاران نوجوان و جوان با عوامل پلیس راهور همکاری کنند. دانش‌آموزان با اجرایی شدن طرح همیار پلیس با ۹ تخلف حادثه‌ساز شامل نبستن کمربند ایمنی، صحبت کردن، خوردن و آشامیدن در حین رانندگی، بی‌توجهی به تابلوهای هشداردهنده، رعایت نکردن سرعت مجاز، سبقت غیر مجاز، حرکات ماریج، صحبت با تلفن همراه در حین رانندگی و رانندگی در حالت خواب‌آلودگی آشنا شدند.

جانشین پلیس ترافیک شهری راهور ناجا در مورد اجرای طرح همیار پلیس می‌گویند: «آمارها در مورد این طرح خبرهای خوبی دارند و از کاهش ۱۷٫۹ درصدی در میزان تخلفات روایت می‌کنند؛ اگر چه بیشترین موارد کاهش تخلف مربوط به خوردن و آشامیدن هنگام رانندگی است، اما در تمامی موارد نه‌گانه آموزش داده شده است به استثنای

برنامه‌ریزی ترافیک پرداختند. در این تحقیق نشان داده شد که تشخیص زمینه‌هایی که شهروندان می‌توانند در آنها مشارکت نمایند و مقدار مشارکت آنها اهمیت بسیاری دارد و باید بر اساس میزان دانایی و علاقه مندی بخش‌های مختلف مردمی و دولتی میزان مشارکت آنها را تعیین نمود.

تریپلت (۲۰۱۵) در تحقیقی با موضوع مشارکت عمومی در حمل و نقل، به ارزیابی مدلی نظری با هدف افزایش مشارکت مردمی در برنامه‌های حمل و نقلی پرداخته است. این مدل شامل شش گام است که عبارتند از: اطلاع یافتن، دسترسی پیدا کردن، شنیدن، به کارگیری، تأثیر، و سیاست گذاری. برای هر یک از این مراحل الگوهای جلب مشارکت مردمی پیشنهاد شده است. خورخه سزار فیگوردو (۲۰۰۵) در تحقیقی نشان داد که یک برنامه‌ریزی مناسب در حمل و نقل زمانی به دست می‌آید که مشارکت مردمی در مراحل مختلف کار جلب شده باشد. در این تحقیق برای جلب مشارکت مردمی برنامه مشخصی پیشنهاد شده که امکان دریافت نظرات و ایده‌های مردم را در مراحل مختلف کار دارد.

مشارکت مردمی در برقراری نظم و امنیت

یکی از جدی‌ترین عرصه‌های بروز مشارکت، همکاری در ارتقای نظم و امنیت جامعه است. این نوع مشارکت، با بروز مسائل و معضلات فرهنگی و اجتماعی جامعه، طرح راه‌حل‌های رفع معضلات و افزایش آگاهی نسبت به آنها اهمیت دو چندان یافته است. باید توجه داشت در اجرای این مأموریت دستگاه‌های امنیتی کشور هر قدر هم که توان علمی، نیروی انسانی و تجهیزاتشان را بهبود دهند اما به تنهایی قادر به تأمین نظم و امنیت نبوده و تنها راه، «مشارکت مردمی» است (مرادی پردنجانی و مطلبی ۱۳۹۳). نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران یکی از دستگاه‌های اصلی و کلیدی در برقراری نظم و امنیت فردی و اجتماعی در جامعه است. از راهبردهای مهم ناجا در برقراری نظم و امنیت پایدار با توجه به اصل پیشگیری جرائم و تخلفات، به مشارکت طلبیدن سازمان‌ها، نهادهای دولتی و خصوصی و آحاد افراد جامعه است (عبدالرحمانی و کشتکار، ۱۳۹۳). گسترش دامنه مشترک پلیس با مردم موجب نوآوری، خلاقیت در نظام اجتماعی و انضباط در حوزه امنیت اجتماعی می‌شود

است که هفته‌های ایمنی راه را برگزار می‌کنند. هفته‌های ایمنی راه می‌تواند کارهای دیگری را برای بهبود ایمنی جاده‌ها انجام دهند، مانند تغییرات در قوانین، اقدامات اجرایی و مهندسی پشتیبانی کنند. به عنوان مثال، سازمان دهندگان می‌توانند با پلیس همکاری کنند تا یک دوره افزایش ایمنی ترافیک را برگزار کنند تا پیام دهند که رانندگی غیرقانونی بیش از این تحمل نخواهد شد به همین ترتیب، می‌توان از هفته ایمنی جاده‌ای برای ایجاد تغییر در قانون استفاده کرد، به عنوان مثال محدودیت بیشتری در مصرف نوشیدنی‌های الکلی، با انتقال این پیام که حتی مقدار کمی الکل در هنگام رانندگی می‌تواند باعث تصادف شود. علاوه بر ارتقا استفاده ایمن از جاده‌ها، هفته‌های ایمنی جاده می‌تواند با تشویق و حمایت از فعالیت‌های مردمی و آموزشی و تبلیغاتی، مزایای اجتماعی گسترده‌تری به همراه داشته باشند. یک رویکرد از پایین به بالا به جوامع این امکان را می‌دهد تا بر موضوع ایمنی جاده‌ها در منطقه محلی خود مسلط شوند. علاوه بر این، اگر جاده‌ها ایمن‌تر باشند، اغلب مردم را تشویق به پیاده روی و دوچرخه سواری بیشتر می‌کند، که دارای مزایای بهداشتی و اجتماعی بسیاری است. مؤسسه خیریه بریک در انگلستان (۲۰۲۱) یکی از موسسات فعال در زمینه برگزاری هفته‌های ایمنی راه‌ها است. این مؤسسه مراحل را برای برگزاری هفته ایمنی راه پیشنهاد کرده که شامل مراحل زیر است:

مرحله اول: مخاطبان هدف را شناسایی کنید.

مرحله دوم: تاریخ و موضوعی را انتخاب کنید.

مرحله سوم: پشتیبانی را جمع کنید.

مرحله چهارم: منابع را توسعه دهید

مرحله پنجم: برای مشارکت کنندگان بالقوه تبلیغ کنید.

مرحله ششم: ترویج و کسب پوشش

مرحله هفتم: ارزیابی کنید

مرحله هشتم: نتایج را اعلام کنید

مرحله نهم: برای سال آینده برنامه‌ریزی کنید

مشارکت عمومی در حمل و نقل

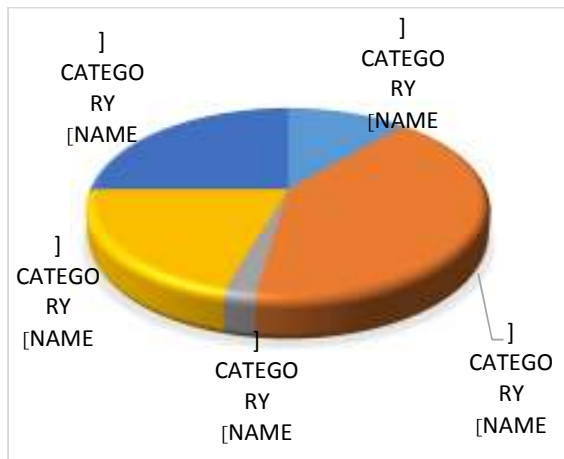
در تحقیقی گروه فن آوری و تحقیقات دانشگاه لوند سوئد (۲۰۱۳) با عنوان "مشارکت عمومی در روند برنامه‌ریزی ترافیک" به بررسی میزان و نوع جلب مشارکت شهروندان در

یافته‌های توصیفی و استنباطی به دست آمده از این نظرسنجی در بخشهای بعدی جمع‌بندی و ارائه گردیده است.

۴- یافته‌های تحقیق

۴-۱- آمار توصیفی

نتیجه نظرسنجی در مورد سؤال اول یعنی در خصوص مشارکت دادن داوطلبانه مردم جامعه در اعمال قانون رانندگان متخلف در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱. نظر افسران راهور در مورد مشارکت دادن داوطلبانه مردم جامعه در اعمال قانون رانندگان متخلف

همان‌گونه که در شکل ۱ مشاهده می‌شود، عده کمی از افسران با مشارکت دادن داوطلبانه مردم جامعه در اعمال قانون رانندگان متخلف مخالف هستند و بقیه، البته با شروطی، موافق هستند. این شروط شامل استفاده از تجهیزات مستندسازی و استفاده از افراد معتمد می‌باشند که برای مشارکت مردم لازم تشخیص داده شده‌اند. نتیجه نظرسنجی در مورد سؤال دوم یعنی در خصوص مشارکت داوطلبانه مردم و یا افراد خیرجامعه در ایمن سازی راه‌های درون و برون شهری در شکل ۲ نشان داده شده است. همان‌گونه که در شکل ۲ مشاهده می‌شود، عده کمی از افسران با مشارکت دادن داوطلبانه مردم جامعه در ایمن سازی راه‌ها مخالف هستند و بقیه، البته با شروطی، موافق هستند. این شروط شامل استفاده از افراد معتمد و ارائه آموزش‌های لازم به داوطلبان می‌باشند که برای مشارکت مردم لازم تشخیص داده شده‌اند.

مشارکت پلیس بیگانگی اجتماعی را تقلیل می‌دهد و از ایجاد آثار منفی روحی - روان در مردم مانند بی‌اعتمادی، بی‌اعتنایی، تکروی، نداشتن تعاون و عدم تحرک در تامین و برقراری امنیت جلوگیری می‌کند و در مقابل همبستگی، تعاون و وحدت ملی را در نظم و انضباط اجتماعی تقویت می‌کند و چنانچه نظام مشارکت پلیس در جامعه به درستی پایه‌گذاری شود، نتایج مثبت دیگری به دنبال دارد که از جمله آنها می‌توان به حاکمیت معنویت و اخلاق بر جامعه، افزایش بهره‌وری در کار، یگانگی بیشتر میان مردم و مواردی نظیر آن اشاره نمود. اگرچه یکی از متداول‌ترین شیوه‌های تامین امنیت اجتماعی در جوامع کمتر توسعه یافته، استفاده از عوامل قهرآمیز است؛ اما به تجربه ثابت شده است به رغم سریع الوصول بودن امنیت از این نوع، پایداری و دوام آن ناچیز است. ثبات و پایداری امنیت تنها از رهگذر نهادینه کردن همبستگی و تعاون، آگاهی و اعتماد در یک جامعه و احساس مشارکت و مسئولیت عمومی در قبال امنیت اجتماعی حاصل می‌شود. (آدینه‌وند و غنی فتاحی، ۱۳۹۴).

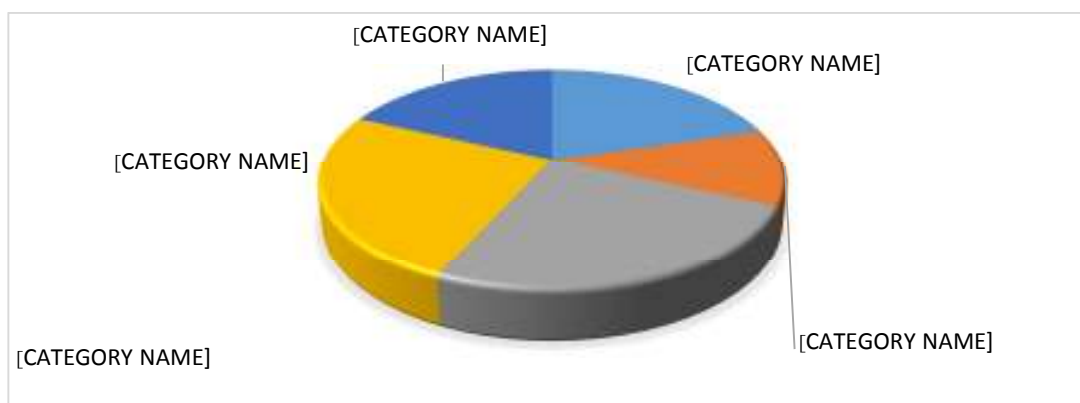
۳- روش تحقیق

این تحقیق در مرحله نظرسنجی از نوع پیمایشی می‌باشد و در آن با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته به دو سؤال اصلی در مورد مشارکت دادن مردم در اعمال قانون متخلفان و مشارکت مردم در ایمنی معابر پاسخ داده شده است. نظرسنجی با استفاده از شبکه‌های مجازی صورت گرفته است. جامعه آماری افسران راهنمایی و رانندگی آشنا با مشارکتهای مردمی بوده است. سؤالات در گروه مربوطه در اپلیکیشن واتساپ قرار داده شد و از بین افسران راهور ۴۴ نفر به سؤالات پاسخ دادند. این تعداد با استفاده از فرمول کوکران برای دقت ۸۰٪ کافی می‌باشد. پرسش‌های اصلی در قالب دو سؤال زیر ارائه شده بود:

سؤال ۱: نظر شما در خصوص مشارکت دادن داوطلبانه مردم جامعه در اعمال قانون رانندگان متخلف چیست؟

سؤال ۲: نظر شما در خصوص مشارکت داوطلبانه مردم و یا افراد خیرجامعه در ایمن سازی راه‌های درون و برون شهری چیست؟

فرمهای نظرسنجی پس از جمع‌آوری، وارد نرم افزار SPSS شد و آزمون‌های آماری مناسب برای آنها انجام گرفت.

شکل ۲. نظرافسران راهور در مورد مشارکت دادن مردم جامعه در ایمن سازی راهها

۴-۲- یافته‌های استنباطی

برای بررسی استنباطی سؤال اول ابتدا از آزمون دو جمله‌ای استفاده شد تا بررسی شود که نظر افسران به طور کلی با استفاده از مشارکت مردمی برای اعمال قانون

جدول ۱. آزمون دوجمله‌ای در مورد استفاده از مشارکت مردمی برای اعمال قانون رانندگان متخلف

Exact Sig. (2-tailed)	Test Prop.	Observed Prop.	N	Category	
.001	.50	.75	33	<= 4	موافق (مشروط و غیرمشروط)
		.25	11	> 4	مخالف
		1.00	44		جمع

سؤال ۱: استفاده از مشارکت مردمی برای اعمال قانون رانندگان متخلف

همان گونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود، نظر افسران راهنمایی و رانندگی به طور کلی با استفاده از مشارکت مردمی برای اعمال قانون رانندگان متخلف مساعد می‌باشد. با توجه به این که پرسش شوندهگان در نظرسنجی نظرات متفاوتی ارایه کرده بودند، لازم است آزمون کای دو انجام شود تا بررسی شود که آیا این تفاوت از لحاظ آماری معنی دار است یا خیر؟ نتیجه این آزمون در جدول‌های ۲ و ۳ آمده است.

جدول ۲. مقایسه مشاهده و انتظار در گزینه‌های استفاده از مشارکت مردمی برای اعمال قانون رانندگان متخلف

باقیمانده	انتظار	مشاهده	
-3.8	8.8	5	الف: موافقم
9.2	8.8	18	ب: موافقم، مشروط به اینکه برای جلوگیری از تقلب و فساد در این حوزه، تجهیزات مستندسازی تخلفات را داشته باشند.
-7.8	8.8	1	ج: موافقم، مشروط بر اینکه برای جلوگیری از تقلب و فساد در این حوزه، انجام آن توسط فردی معتمد صورت گیرد.
.2	8.8	9	د: موافقم، مشروط به رعایت بند ب و ج
2.2	8.8	11	ه: موافق نیستم
		44	جمع

جدول ۳. استفاده از مشارکت مردمی برای اعمال قانون رانندگان متخلف

اعمال قانون	
18.727a	Chi-Square
4	df
.001	Asymp. Sig.

تجهیزات مستندسازی تخلفات را داشته باشند. برای بررسی استنباطی سؤال دوم ابتدا از آزمون دو جمله ای استفاده شد تا بررسی شود که نظر افسران به طور کلی با استفاده از مشارکت مردمی برای اعمال قانون رانندگان متخلف چگونه است؟ نتیجه این آزمون در جدول ۴ آمده است.

همان گونه که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، میزان معناداری این آزمون کمتر از ۵ درصد است و به این ترتیب نظرات افسران راهور در این مورد متفاوت است و اکثر افسران با مشارکت مردم در اعمال قانون رانندگان متخلف موافق هستند ولی مشروط به اینکه مردم برای جلوگیری از تقلب و فساد در این حوزه،

جدول ۴. آزمون دو جمله ای در مورد استفاده از مشارکت مردمی برای ایمن سازی راهها

Exact Sig. (2-tailed)	Test Prop.	Observed Prop.	N	Category	
.000	.50	.82	36	<= 4	موافق (مشروط غیر مشروط)
		.18	8	> 4	متخالف
		1.00	44		جمع

جدول‌های ۵ و ۶ آمده است. همان گونه که در جدول ۶ مشاهده می‌شود، میزان معناداری این آزمون بیشتر از ۵ درصد است و به این ترتیب نظرات افسران راهور در این مورد تفاوت معنی‌داری ندارد.

همان گونه که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، نظر افسران راهنمایی و رانندگی به طور کلی با استفاده از مشارکت مردمی برای ایمن‌سازی راهها مساعد می‌باشد. با توجه به این که پرسش شوندگان در نظر سنجی نظرات متفاوتی ارایه کرده بودند، لازم است آزمون کای دو انجام شود تا بررسی شود که آیا این تفاوت از لحاظ آماری معنی دار است یا خیر؟ نتیجه این آزمون در

جدول ۵. مقایسه مشاهده و انتظار در گزینه‌های استفاده از مشارکت مردمی برای اعمال قانون رانندگان متخلف

باقیمانده	انتظار	مشاهده	
.2	8.8	9	الف: موافقم
-3.8	8.8	5	ب: موافقم، مشروط بر اینکه برای جلوگیری از تقلب و فساد در این حوزه، انجام آن توسط فردی معتمد صورت گیرد.
2.2	8.8	11	ج: موافقم، مشروط به ارایه آموزش‌های لازم به داوطلبان
2.2	8.8	11	د: موافقم، مشروط به رعایت بند ب و ج
-.8	8.8	8	ه: موافق نیستم
		44	جمع

جدول ۶. استفاده از مشارکت مردمی برای ایمن سازی راهها

ایمن سازی راهها	
2.818a	Chi-Square
4	df
.589	Asymp. Sig.

۵- نتیجه گیری

تعامل سازمانی روسای کلانتری در پیشگیری از جرایم در شهر کرمانشاه، فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی، سال نهم، شماره سوم، پاییز.

-غلامی رزینی، م. وروایی، ا. و غلامی، ا. (۱۳۹۷)، "تأثیر مشارکت سازمان‌های مردم نهاد در ارتقای ایمنی ترافیک تهران بزرگ"، فصلنامه مطالعات مدیریت ترافیک، شماره ۵۱، ص. ۸۵-۱۰۸.

-کمالی، ا. (۱۴۰۰)، "اهداف طرح همیار پلیس ویژه دانش آموزان".

-مرادی پردنجانی، ح.ا. رفیعی، ح.ر. سعیدزاده، ح.ر. و ریسی سرتشنیزی، ع. (۱۳۹۳)، "بررسی عوامل مؤثر در توسعه فرهنگ مشارکت دانش‌آموزان با پلیس در ارتقای امنیت اجتماعی (مطالعه موردی استان چهارمحال و بختیاری)"، فصلنامه انتظام اجتماعی، ۶(۴)، ص. ۲۵-۴۶.

-مطهری، م. (۱۳۵۸)، "مجموعه آثار شهیداعلامه مطهری (رحمت الله علیه)، ج. ۱۷ حماسه حسینی، ناشر: انتشارات قدس رضوی، مشهد، ۱۳۹۱، ص. ۲۸۲.

-Brake Charity, (2021), "Running your Road Safety Week: Guidance for governments and NGOs, UK", <https://roadsafetyweek.org>.

-Figueredo, Jorge Cesar, (2005), "Public Participation in Transportation: An Empirical Test for Authentic Participation", Electronic Theses and Dissertations, 2004-2019. 442.

-Triplett, K., (2015), "Citizen Voice and Public Involvement in Transportation Decision-making: A Model for Citizen Engagement", Race, Gender & Class, 22(3-4), pp.83-106. Retrieved May 1, 2021, from <https://www.jstor.org/stable/26505351>

-Wahl Charlotte, (2013), "Swedish municipalities and public participation in the traffic planning process", Where do we stand? Transportation Research Part A: Policy and Practice, Vol. 50, April 2013, pp. 105-112.

در این تحقیق مشخص شد که افسران راهنمایی و رانندگی از مشارکت مردمی برای ایمن سازی معابر و اعمال قانون وسایل نقلیه متخلف استقبال می‌کنند. ولی استفاده از تجهیزات مستندسازی را لازم می‌دانند. این نتیجه برای نهادهای گرداننده سیستم‌های حمل و نقل مثل پلیس راهنمایی و رانندگی، شهرداری‌ها، و راهداری‌ها قابل استفاده می‌باشند و آنها می‌توانند زمینه را برای جلب و سازماندهی مشارکتهای مردمی فراهم آورند. به این ترتیب دیگر نباید ایمنی معابر به دلیل نبود بودجه و امکانات به تأخیر بیفتد. همچنین نباید در اعمال قانون رانندگان متخلف به دلیل نداشتن نیروی کافی مامشات صورت گیرد. شرکت‌های فعال در زمینه سیستم‌های هوشمند حمل و نقل نیز می‌توانند با ساخت تجهیزات مربوط به مستندسازی تشخیص وسایل نقلیه، زمینه را برای مشارکت دقیق و قابل اعتماد نیروهای مردمی فراهم آورند.

۶- مراجع

-آدینه‌وند، س. و غنی فتحی، ط. (۱۳۹۴)، "حقوق متقابل مردم و نیروی انتظامی"، فصلنامه مطالعات علوم اجتماعی، دوره ۱، شماره ۱، زمستان.

-امیری، م. و صفارزاده، م. (۱۳۹۶)، "بررسی تأثیر شیوه‌های فرهنگ‌سازی رسانه‌ای بر ارتقاء مدیریت ترافیک"، فصلنامه علمی راهور، ۱۳۹۶(۲۳)، ص. ۷۳-۱۰۰.

-خمینی، ر. ا. (۱۳۶۳)، "ملاقات با دولت، صحیفه امام، ج. ۱۹، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸ محل نشر: تهران، ناشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، ص. ۳۳-۳۸.

-روزنامه شهروند، (۱۳۹۷)، "همیاران پلیس تصادفات را کم کردند؟"

-عبدالرحمانی، ر. و کشتکار، ر. (۱۳۹۳)، "بررسی تأثیرات

Using Public Participation in Traffic Management

*Mohammad Sadat Hoseini, Assistant Professor, Faculty of Traffic Police Department,
Tehran, Iran.*

Faramarz Zera'at Peyma, Ph.D., Student, Faculty of Traffic Police Department, Tehran, Iran.

E-mail: sadathoseini1@yahoo.com

Received: November 2021- Accepted: June 2022

ABSTRACT

The high number of traffic accidents in the country shows that there are many problems in the country's traffic management. However, many people are willing to cooperate and participate in solving traffic problems, so it was necessary to conduct a study that shows the acceptance of traffic experts in attracting people's participation in traffic management. In this study, by identifying the methods used in other countries to attract public participation, a survey was designed to examine the opinion of 44 traffic police officers on the possibility of attracting public participation for law enforcing the violating drivers and making the roads more safer. The results of this study showed that traffic police officers generally agree with public participation in enforcing the law of violating drivers, although they consider it necessary to equip people with equipment to document violations. Police officers also agree with public participation in safe making the roads. Due to the agreement of traffic police officers with the participation of the public, traffic-related institutions can attract and organize volunteers and reliable people to participate in traffic management. These individuals must be equipped with equipment to document violations to participate in law enforcement of violating drivers.

Key Words: Public Participant, Traffic Management, Law Enforcement, Safety